

Выходитъ во Львовъ що Середы и Суботы (кромъ речи святыя) о 4-й годинѣ пополудни. Литогр. додатокъ "Бібліотека наизнанку. Повѣстій" вийходить по 2 почат. аркутъ кожного 15-го и послѣднаго днія кожного місяця.

Редакція, адміністрація і експедиція поль. Ч. 8 улиця Академіка.

Всі листи, посилки і рекламації відправляти поштою: редакція і адміністрація "Дѣло" Ч. 8 ул. Академіка.

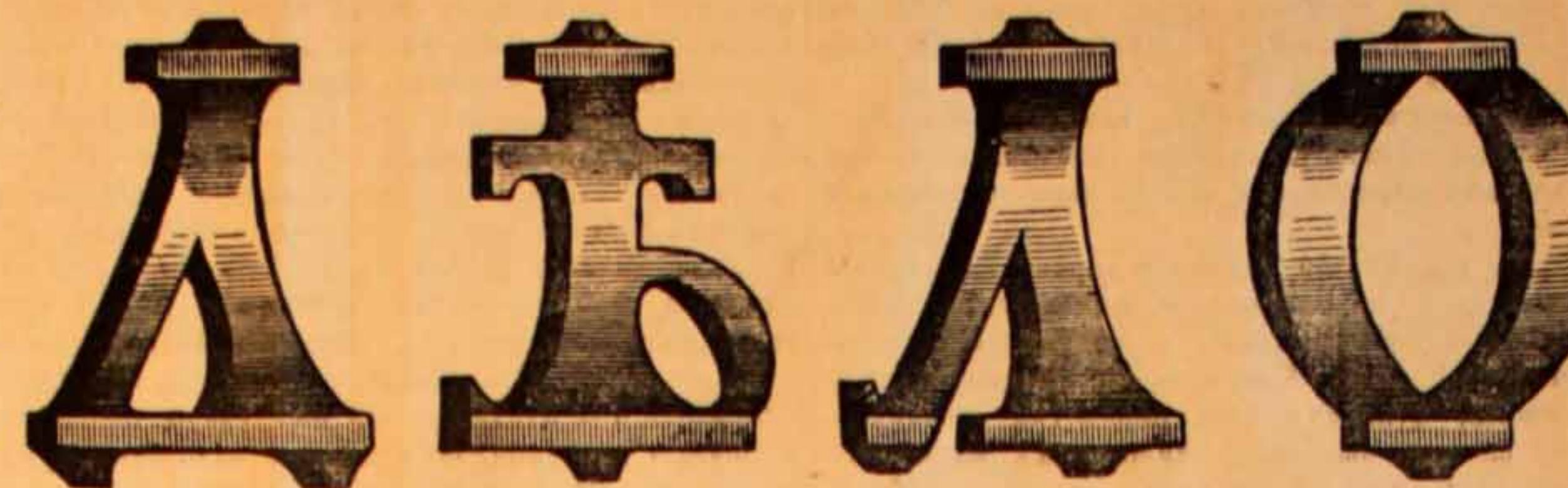
Рукописи не звертаються тільки на попереднє застереження.

Почтового чиства стоять 12 кр. а. в.

Оголошення правимають по цінѣ 6 кр. а. в. бѣт однією строчкою печаткою.

Рекламації неоплачаний вѣлький бѣт порта.

Предплату відправляти посилками франко (найлучше відповіднимъ переказомъ) до: Адміністрації часописа "Дѣло" Академіка Ч. 8.

Предплати на "Дѣло" для Австро-Імпірії:		Для Россії	
на п'ять років	8 кр.	на п'ять років	8 рубл.
на п'ять року	4 кр.	на п'ять року	4 рубл.
на четверть року	2 кр.	на четверть року	2 рубл.
отъ дод. "Бібліотеки":		отъ дод. "Бібліотеки":	
на п'ять років	12 кр.	на п'ять років	12 рубл.
на п'ять року	6 кр.	на п'ять року	6 рубл.
на четверть року	3 кр.	на четверть року	3 рубл.
на саму додатокъ:		на саму додатокъ:	
на п'ять років	5 кр.	на п'ять років	5 рубл.
на п'ять року	2.50 кр.	на п'ять року	2.50 рубл.
отъ дод. "Бібліотеки":		на саму додатокъ:	
на п'ять років	14 кр.	на п'ять років	6 рубл.

Для Заграницы, окрім Россії:	
на п'ять років	10 кр.
на п'ять року	5 кр.
на четверть року	2.50 кр.
отъ дод. "Бібліотеки":	на саму додатокъ:
на п'ять років	14 кр.

ВІІІ. Читателівъ въ Россії просимо мати на уважѣ, що въ вимовѣ ѹ—i, ѹ—i, ѿ (въ серединѣ и на конці словъ)—ы, и (на початку словъ и по самогласныхъ) = i, Ѷ (на початку словъ) = ві.

Просимо о вирѣвнаніе рахунківъ за сей рокъ и о вчасніе надсыланіе предплати, щоби видавництво можна управильнити.

Съ новымъ рокомъ 1883 стане "Дѣло" вийходити три разы на тиждень, що вторника, четверга и суботи.

Примусове уbezпеченіе а рускій языку.

Зъ Буска пишуть намъ, що краевый Выдѣлъ розпорядивъ, щоби всѣ громадскій и ерекціональний будинки примусово асекурувати въ краковському товариствѣ взаємнихъ уbezпеченій и що въ той цілі вже обвѣздали агенты сего товариства по громадахъ.

Хотай не можемо призвати, щоби краевый Выдѣлъ мавъ право, видаюти таке розпорядженіе, то жимо того не думаючи повставати противъ примусового уbezпеченія громадскихъ и ерекціональнихъ будинковъ, бо ажъ надто добре знаємо, сколько то великихъ стратъ рокъ-рочно поносить наші громади чрезъ пожары. Тожъ само не маємо нѣчого противъ краковського товариства взаємнихъ уbezпеченій, але и тутъ мусимо сказати, що краевый Выдѣлъ не має права привезолити наші громади, уbezпечатиши виключно толькъ въ той, а не въ іншому товариствѣ. Щиро бажались мы, щоби краковське товариство взаємнихъ уbezпеченій стало справдѣ краевымъ товариствомъ, въ цѣлому сего слова значеню. Але до сего треба одної, для сего товариства незвичайно, а для нась дуже важни реформы, именно тои, щоби краковське товариство увзгляднуло и пошанувало такожъ права рускихъ народності и для рускихъ громадъ, якъ и въ загалѣ для рускихъ сторінь, виставляло полицы уbezпеченія якъ и всѣ дотичащі письма въ рускомъ языку. Если позакраївіи товариства, якъ "Славіа" и "Ацієнда" могли се зробити, то не видимо найменшої причини, для чого бы сего не позинно зробити краковське товариство, особено коли оно малобы бути тымъ єдинимъ товариствомъ, въ котрому всѣ наші рускі громади жили бы примиусово уbezпечатиши. Наше жаданье есть такъ справедливое, що противъ него не може нѣкто зъ здоровомъ сліячихъ піднести якого небудь замѣту. Хочено надягти, що краевый Выдѣлъ и краковське товариство уbezпеченій увзгляднати тое, такъ справедливе жаданье Русинівъ, въ противніи случаю мусълии рускі громади обставати при своїхъ правѣ, уbezпечатиши въ тихъ товариствахъ, котрій шанують права рускихъ народності и руского языка. Отутъ лукається найг҃ашна нагода, щоби Поляки показали фактъ, що дѣйстію шанують права рускихъ народності и не противятся іхъ узnanію.

Дослѣди зъ поля статистики.

III.

Всѣхдна а захѣдна Галичина.

(Дальше.)

Результаты дотеперішнього нашого обчиленія варосту такъ всїхъ людності якъ и по-одинокихъ народностей въ Галичинѣ за часъ відъ 1869 до 1880 р. представляються въ процентахъ якъ слѣдує:

Загалами людність варосла за часъ відъ 1869—1880 р.

въ цѣлой Галичинѣ о 9.7%
въ всѣхдній " о 11.8%
въ захѣдній " о 6.3%

Христіанська людність варосла за часъ відъ 1869—1880 р.

въ цѣлой Галичинѣ о 8.6%
въ всѣхдній " о 10.0%
въ захѣдній " о 6.1%

Руска людність варосла за часъ відъ 1869—

1880 р.

въ цѣлой Галичинѣ о 8.85%
въ всѣхдній " о 8.83%
въ захѣдній " о 9.19%

Польска людність варосла за часъ відъ 1869—

1880 р.

въ цѣлой Галичинѣ о 8.35%
въ всѣхдній " о 14.16%
въ захѣдній " о 6.03%

Жидовска людність варосла за часъ відъ 1869—

1880 р.

въ цѣлой Галичинѣ о 19.22%
въ всѣхдній " о 22.89%
въ захѣдній " о 8.80%

Представленій цифри показують, що такъ

загальна, христіанська и жидовска людність,

якъ и обѣ народності варостали въ по-

слѣдніхъ 11 лѣтахъ бїльшою таїль въ цѣлой

Галичинѣ, якъ и въ обохъ її частяхъ и що

варость кождої народності якъ и загальній

людністі була іншій въ всѣхдній а іншій въ

захѣдній Галичинѣ. Се показує вже не толькъ

рѣжницю обохъ частій краю, але и рѣжницю

сили варосту кождої народності такъ въ

цѣлому краю, якъ и въ обохъ її частяхъ.

Пайбльшу силу варосту видають иль

Галичинѣ жиды. Зъ вѣхъ австрійскихъ кра-

ївъ коронныхъ (Долитавії) припадає на Га-

личину найбльше число жидовъ, бо въ

1.005.394 австрійскихъ жидовъ 685.942 (после

кр. бюра статистичного), а виглядно 686.596

(после центрального бюро статистичного), отже

бѣльше якъ 68%, иль жидовъ. Знаю же якъ въ

галицькихъ жидовъ 685.942 припадає бѣльше

якъ 76% (521.913) въ всѣхдній, а толькъ не

сповна 24% (164.029) въ захѣдній Галичинѣ.

Такъ отже Галичина, а точнѣше кажучи,

всѣхдна Галичина єсть Палестиною въ Австро-Імпірії

— "обѣтованою землею" австрійскихъ жидовъ.

Руска частъ Галичини єсть жидовскими митрополіями въ Бродахъ и Тернополі, якъ зновъ

закордонна Україна єсть жидовскою митрополією въ Бердичевѣ, єсть видимо тымъ улю-

блеснимъ размѣръ для сыновъ Ізраїла, до ко-

торого они линуть якъ муки до меду, не хоти-

ти въ слова чути не то про далеку Амери-

ку, где треба добре прикладати руки до працѣ.

Але вавъ про рѣбъ про людъ, руска справа

— Галичинѣ не має нѣякихъ знаменъ національного спору,

а має характеръ соціального питання.

Майже то само, толькъ въ іншому видѣ, ба-

ть авторъ такожъ и въ відношеннії межи

Поляками а рускою інтелигенцію, котра скла-

дається въ священиківъ и урядниківъ, якъ тамъ

такожъ тутъ після думки автора жерела не

видоволенія почиває не въ національнихъ вагля-

дахъ, але въ умовніхъ суспільного положенія.

Словомъ, народибет не дѣграє нѣякої ролі

въ польско-руськихъ спорахъ. На підставѣ сихъ

виходівъ остерігає авторъ своїхъ сподвижни-

тельствъ, щоби понехавши сторону національну

занялисъ виключно лише справою соціальною,

яко єдино правдивою и важною въ польско-

руськимъ питання. Праця надъ людомъ и зако-

нодавчі реформи творять після думки автора

найлучше средство поєдання галицької людністі.

вѣ, ізанаменовану оптимизмомъ, такъ скоро и легко усуваю

на пытани далекой досгности глядеть въ тѣ-
сного становища, що справу, обогрѣвашу собою
великій, довгій и широкій просторы, гдѣ мѣ-
рили лѣтомъ галицкихъ клопоты. Жаль
великій, що авторъ статії въ „Nowej Reformie“
не оцінивъ справедливости сенії уваги, бо тог-
оди познанібы, що, колибѣ рѣшено бути широ-
курской интелигенції для интересій своєї на-
родності була незаперечимымъ фактамъ (якъ
не єсть), то — то не було вовсімъ чого ра-
дуватись».

„Але справедливість и розумъ наказують
польської суспольності въ Галичинѣ, не пере-
чти въ рускому пытанию національної сторо-
ни. Належить се виключно до самихъ Руси-
нівъ рѣшити, о сколько се пытанье єсти на-
ціональне, а о сколько соціальне. Тутъ рѣши-
естаточно толькъ ихъ власне уважине. А такій
выводы, якъ подобність языка, обычай и т.
п. — вже не першій разъ чуя руска интели-
генція и то не лише бѣдь одніхъ Поляківъ (але
и бѣдь Россіанъ — Пр. Ред. „Дѣла“), толькъ
годъ, щобъ она уважала ихъ въ виразѣ щирої
любви братиї... Дайціть лѣтъ тому назадъ
такъ само говорено, що нема національної
справы въ Галичинѣ, — а інъ отповѣдь одер-
жано тоді памятный стихъ польскій, який
тоді переходивъ въ руки до рукъ академич-
ної молодїжи кіївського и львівського универ-
ситету, въ котрому рускій поетъ съ насмішкою
кою кличе: „A więc niewa Rusi, bo jej' pieśnia
w głowie dziennikarzy polskich i w spolszczeniu
Lwowie!“ Рѣшенно, замачавши перво въ жон-
чи, інъ М. Кошмарій болестиу для настъ
полемику съ „Czas“-омъ... Оттоды минуло бо-
гато часу, обомъ сторонамъ прибуло много до-
свідінь, въ которыхъ познанібы наконецъ на-
брati науки, що вже нѣкожи не годиться повер-
тати до блудної точки виходу“.

„Есть се однакожи дуже имовѣрнимъ, що
въ національний борбѣ галицької має великий
впливъ недоволеніе, вищуваніе въ сусполь-
нихъ причинъ. На такій случай представляється
справа въ подвійномъ характерѣ, а именно въ
видѣ національного пытания и въ видѣ сусполь-
ного пытания, що остаточно вищу обовязує о-
бивателівъ мати на одѣ одно и друге. Роз-
умній реформы суспольній найзробить свое,
а симпатія и дѣйстіе поважаніе для народныхъ
стремленій исторично и племінно спордненій
народності най щоразъ бѣльше скріплює дру-
жу бу и союзництво. Не упадокъ рускої народності
може бути пожданымъ для гал. суспольності,
але природне направленіе єї розвою. Противно,
правдивий патріотизмъ Русинівъ охоронивъ
далеко лучше, якъ всѣ тамы и твердыни,
польско-русій загалъ бѣдь рѣжихъ предви-
джуванихъ небезпеченості, а заразъ скор-
ше чи віднѣйше ставбись для Русинівъ спас-
ительнимъ спїтломъ, що справдѣ поясняє
обличе історії обопільнихъ отношеній и ука-
зує простій дороги дальніго житя“.

Зъ судової салѣ.

Решовъ, 11 грудня.

(Даліні)

Та збізни, зложена передъ жандармами и
въ судъ при свѣдкахъ, Марцель въ колька днівъ
потому откликавъ, не подаючи причини, длячого
впередъ нихъ подавъ. Тое откликанье не має од-
накъ жадного значенія. Онь признавша въ той са-
мий способъ свою тремъ сподвижненіемъ и жа-
хувавъ передъ ними, що признавша въ судѣ.
Такъ само сповѣдь Марцель цѣлый фактъ въ
Лютії, где мусульманъ бути для важного моменту
въ слідствї перевезений зъ отшківського аре-
шту, передъ вѣйтомъ, священикомъ и трема се-
ланими. Ба, вже наявѣть въ вязниці въ Решовѣ и
въ візничому шпиталю розказувавъ цѣлый фактъ,
такъ якъ его аразу подавъ; сказавъ наявѣть, що
перше сповѣдание длячого откликавъ, бо ін-
шій уважній въ Стшіковѣ намовили его до того.
Але наявѣть колибѣ Марцель бувъ и не признавша
передъ сподвижненіемъ, то перше его збізни о
способѣ замордованія Франції и близькихъ об-
стоятельствахъ, такъ згдѣсъ єреченьемъ зна-
токъ-лѣкарівъ и съ поясненіями рабинатовъ, що
лишь такій чоловікъ, що бувъ свѣдкомъ мордер-
ства, мѣгъ такъ вибо все оповісти; гордъ наявѣть
подумати, що Марцель, чоловікъ безъ образо-
ванія и не знаючій талиуда, мѣгъ все те ви-
думати. Правдивость первістныхъ збізни Марцеля
стверджують факты, бѣдосячія до єго особы.
Жѣнка єго Саломея збізнила, що 27 падолиста
бѣдь повернувъ до дому позно въ ночі; бѣдь же
самъ не може витолкувати, где черезъ той
весь часъ пробувавъ. Однѣ свѣдки збізнила, що
по арештованію Мошка и Гітлії отвѣдавъ єго
Марцель и сказавъ: „Коли ихъ арештували, то
при нихъ и мене певно будуть мучити.“ Нако-
нецъ свѣдки ствердили, що въ груднію 1881 ба-
чили у Марцеля значи готовку въ банкнотахъ
по 10 и 5 зр. и дивувалися, знаючи убожего
домагалися бѣдь кабинету гр. Таффе, ажъ поки

Марцеля. Онь толкуєса, що тѣ грошії достать
отъ Мошка за проданій грунтъ на землі 1881 р.,
але Мошко заперечивъ, будьтобы бѣдь бѣдь Мар-
целя купили йїї грунтъ.

Зъ всіхъ наведенихъ фактівъ выходить
дѣлъ надзвичайне підозріннє, що всій
обжилованій доцустилася замордованія Франції
Міхѣ.

Въ справѣ той ведеся розправа вже цѣлый
сей тиждень; переслухано обжалованыхъ и коль-
кассати свѣдківъ. Мошко и его родина винира-
ються всякою вини. Стохільський такожъ упогро-
внираєса, откликнувъ свою першості звиніння и
каже, що ихъ висказавъ лише підъ патіскомъ
жандармівъ, котрій, якъ каже, дуже его біль, щобъ
призвавша до відомості о мордерствѣ и до
своєї участії. Свѣдки такожъ не можуть нічого
бѣльше сказати, якъ те, що чули бѣдь Стохіль-
ського. Такъ отже досі не було способу доказа-
вати вину Мошкою и его родинѣ; все основу-
ється лиши на уваженнії підозріннію. Замі-
тили треба, що Мошко бувъ вже колька разъ
караній, разъ за крадіжку, а Стохільській (коно-
краді) кромѣ того, що бувъ караній за крадіжку,
сидѣть вже разъ въ слідствї якъ підозрінній о
убіїство.

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Загальній статій партії въ радѣ держави
и правительства.) Минувшого разу згадали мы
коротко о внесенію п. Шенерера о розвізанніе ра-
ди державної. Внесеніе тое приняла палата сим-
болямъ и не знайшася потрібного числа послівъ,
щобъ его поперти: всіго-на-всого встали три по-
слы. Однакожъ внесеніе Шенерера не було таке
безмільне, щобъ зъ него сибітися; оно було
найбільше серіозне, и певно опосля самій сибітії
знали, що внесеніе було за серіозне для симболя.
Якъ звѣстно, рада держави ухвалила на минув-
шої сесії реформу виборівъ до ради держави, ви-
допустила до голосування т. зв. „пять-гульденбѣ-
ції“; ухвалі таї стала вже закономъ. Коли
существує який законъ, то зъ него повиненъ ко-
ристати той, кому законъ признає яке право;
тиличасомъ „пять-гульденбѣції“ не мають своихъ
репрезентантівъ въ радѣ державній, бо теперішня
палата вибрана еще „десять-гульденбѣціями“. Ви-
несеніе Шенерера мало отже туї розуміння основу,
що хотѣло зарадити той аномальністії. Але єго
внесеніе не поперти анѣ правице, анѣ лѣвниці. Що
се значить? Що нѣ одна анѣ друга сторона не
стоїть за розвізанніемъ теперішньої палати по-
слівъ а за розширеніемъ новихъ виборівъ. На-
сампередъ зазначимо, що розширене права ви-
борочного на „пять-гульденбѣції“ сталося противъ
цирю волѣ правительства, правице и лѣвниці. Прави-
тельству ходило при реформѣ виборчої го-
ловно о внесеніє Цайтгамера дотилько бѣльшихъ
посѣлостей въ Чехахъ; а лиши зъ клопотної ко-
нечності, не зъ цири волѣ допустило внесеніе
Лінбахера о розтигненію права виборочного на
„пять-гульденбѣції“. И справдѣ, зъ тоні реформы
при новихъ виборахъ скористає фракція Лінбах-
ера може найбільше. Лѣвниці, заступаючи інтересы
біржовиківъ-капіталістівъ, розуміється само
собою, бояться демократичної верстти „пять-гуль-
денбѣції“; такъ само боятъ єї феодально-
консервативна нѣмецька партія гр. Таффе. Однѣ
достойнікі правительства мають разъ ви-
знатися: „Съ однімъ демократичнимъ посломъ
Кронаветеромъ можна було и забавити, але
якъ таки їхъ колькастія въ палатѣ, — тоды
булоби круже дѣло“. И справдѣ, правительство
має чого боятися. Але остаточно не вѣчно-трезв-
лій мандатъ теперішньої палати, пріїде и екко-
нецъ, а новій виборы будуть вже отбуватися після
зреформованого закона виборочного, — що тоды
буде? Якъ правительство съ правицею, такъ и
лѣвниці дуже добре мають на памяті тѣ „нові
вибори“ зъ пять-гульденбѣціями“ и тепері вже
зачасу кожда сторона таки поступає, щобъ по-
зыскати для себе „пять-гульденбѣції“. Загальні
звѣстото, що австрійський парламентъ за весь часъ
правління гр. Таффе бѣльше занимався спо-
рами політично-національними, нѣжъ спра-
вами жизненными, господарськими, економічними.
Въ сїй сесії заразъ зъ початку проявилася змѣ-
на. Сполучена лѣвница (централісти-капіталісти!)
заразъ на першомъ застадії внесла свой про-
ектъ соціально-економічнихъ реформъ (гл. по-
слівъ ч. „Дѣла“), що толькъ ревалізувати съ
підозрінніми предложеніями правительства. Розумі-
ється, що лѣвница учинила єе не зъ цири, але
для забаламуїти бѣдного „пятигульденбѣція“,
щобъ при виборахъ давъ голосъ на кандидата
лѣвниці. Въ такій самой цѣлі і права перес-
торони сподіялись сполученіемъ лѣвницї, комісії
и телеграфичної. Козаки мають розлітіться по
цѣлій Галичинѣ, щобъ переносити змobilizованію
армії територіальню. За кавалерію має
зайдувати тяжка артилерія съ санерами, щобъ
побудувати въ Галичинѣ укріпленій таборы. На-
конецъ пріїшлаби въ Галичину и росс. пѣхота.—
Подаемъ єю донись Nowe Reformaty, вирощує
досить цѣкаву, але и мусимо заявити, що всі по-
добні донесенія польськихъ газетъ треба принима-
ти до відомості съ тими пересідчичами, що
Поляки дуже ради виїти въ війну съ Россією.
Се сконституувала берлінська Norddeutsche
Allg. Ztg. подавши слова „Gazetъ Narodo-
w-on“ по поводу подорожя Гирса (цѣла Европа
потребує мира, але мы Поляки бажаємо війни и
то війни, котрій театромъ були польські“.)
Минувшого еще року Neue Fr. Presse звертала у-
вагу на те, що Поляки австрійські можуть зле-
пронути Австрії, піхаючи єї до війни съ
Россією; таї виїти въ війну зъ Австрією, але
зімію відмінно виїти въ війну зъ Гирсомъ.
До нашихъ увагъ підъ рукою
о відношеніяхъ Россії до Австрії и Німеччини
називаемъ цѣкай слово підѣльського „Гамбета“
въ тоймъ дѣлѣ. Въ теперішній часъ
хвиль потрогуватися съ правительствомъ
отже правительство відмінно внесло бюджетъ
парламенту бюджетъ на два роки (на роки
1884), то кромѣ консервативівъ всіхъ
заступили проти обмежування бюджету
противъ него 229 голосами. Зъ бюджету
двоїстого бюджету замініть більшій
поправкою кожда партії має відмінні
хвиль потрогуватися съ правительствомъ
отже правительство відмінно внесло бюджетъ
парламенту бюджетъ на два роки (на роки
1884), то кромѣ консервативівъ всіхъ
заступили проти обмежування бюджету
противъ него 229 голосами. Зъ бюджету
двоїстого бюджету замініть більшій
поправкою кожда партії має відмінні
хвиль потрогуватися съ правительствомъ
отже правительство відмінно внесло бюджетъ
парламенту бюджетъ на два роки (на роки
1884), то кромѣ консервативівъ всіхъ
заступили проти обмежування бюджету
противъ него 229 голосами. Зъ бюджету
двоїстого бюджету замініть більшій
поправкою кожда партії має відмінні
хвиль потрогуватися съ правительствомъ
отже правительство відмінно внесло бюджетъ
парламенту бюджетъ на два роки (на роки
1884), то кромѣ консервативівъ всіхъ
заступили проти обмежування бюджету
противъ него 229 голосами. Зъ бюджету
двоїстого бюджету замініть більшій
поправкою кожда партії має відмінні
хвиль потрогуватися съ правительствомъ
отже правительство відмінно внесло бюджетъ
парламенту бюджетъ на два роки (на роки
1884), то кромѣ консервативівъ всіхъ
заступили проти обмежування бюджету
противъ него 229 голосами. Зъ бюджету
двоїстого бюджету замініть більшій
поправкою кожда партії має відмінні
хвиль потрогуватися съ правительствомъ
отже правительство відмінно внесло бюджетъ
парламенту бюджетъ на два роки (на роки
1884), то кромѣ консервативівъ всіхъ
заступили проти обмежування бюджету
противъ него 229 голосами. Зъ бюджету
двоїстого бюджету замініть більшій
поправкою кожда партії має відмінні
хвиль потрогуватися съ правительствомъ
отже правительство відмінно внесло бюджетъ
парламенту бюджетъ на два роки (на роки
1884), то кромѣ консервативівъ всіхъ
заступили проти обмежування бюджету
противъ него 229 голосами. Зъ бюджету
двоїстого бюджету замініть більшій
поправкою кожда партії має відмінні
хвиль потрогуватися съ правительствомъ
отже правительство відмінно внесло бюджетъ
парламенту бюджетъ на два роки (на роки
1884), то кромѣ консервативівъ всіхъ
заступили проти обмежування бюджету
противъ него 229 голосами. Зъ бюджету
двоїстого бюджету замініть більшій
поправкою кожда партії має відмінні
хвиль потрогуватися съ правительствомъ
отже правительство відмінно внесло бюджетъ
парламенту бюджетъ на два роки (на роки
1884), то кромѣ консервативівъ всіхъ
заступили проти обмежування бюджету
противъ него 229 голосами. Зъ бюджету
двоїстого бюджету замініть більшій
поправкою кожда партії має відмінні
хвиль потрогуватися съ правительствомъ
отже правительство відмінно внесло бюджетъ
парламенту бюджетъ на два роки (на роки
1884), то кромѣ консервативівъ всіхъ
заступили проти обмежування бюджету
противъ него 229 голосами. Зъ бюджету
двоїстого бюджету замініть більшій
поправкою кожда партії має відмінні
хвиль потрогуватися съ правительствомъ
отже правительство відмінно внесло бюджетъ
парламенту бюджетъ на два роки (на роки
1884), то кромѣ консервативівъ всіхъ
заступили проти обмежування бюджету
противъ него 229 голосами. Зъ бюджету
двоїстого бюджету замініть більшій
поправкою кожда партії має відмінні
хвиль потрогуватися съ правительствомъ
отже правительство відмінно внесло бюджетъ
парламенту бюджетъ на два роки (на роки
1884), то кромѣ консервативівъ всіхъ
заступили проти обмежування бюджету
противъ него 229 голосами. Зъ бюджету
двоїстого бюджету замініть більшій
поправкою кожда партії має відмінні
хвиль потрогуватися съ правительствомъ
отже правительство відм

ютъ, что мали съ нею нечиотый рахунокъ. Зъ комичною опереткою Даи. Млаки „Пенталей Трубка“. Въ Коломыѣ дастъ театръ толькъ 10 самыхъ добрыхъ представлень; тамошній Русинъ починъ отже якъ наивысшій збиратись въ театръ. — При случаю дирекція театру складе прилюдну подику Ви. на. Т. Залчковскому, Маланюкови, Воч. оо. Абримовскому, Мотюкови и Гльбовицкому, що зволили нашъ театръ въ Тысъменици широ поширять и що цѣла наша трупа знайшла у нихъ сердечне принять и помѣщеніе.

Слѣдово противъ нѣльзянації соціалістъ арештованыхъ во Львовѣ, не скончтал такъ скоро, якъ зъ разу думано, но судія слѣдчій буде мавъ доволі роботы. Здѣсь доносять до „Polit. Correspond.“ п до „Сказ-у“, що уязненія будуть обжалованія о що больше, якъ о належности до тайного товариства. Той фактъ, що мѣжъ арештоваными суть два ученики семинаріи учительской, толкуютъ доносителій до загаданыхъ газетъ такъ, що мовы то соціалісти взялися тактикою позицію для себе прихильниківъ мѣжъ сельскими учителями и черезъ нихъ вести агітацію мѣжъ сельскими народомъ въ Галичинѣ. — Въ середу арештовано зновъ одного молодого чоловіка, працюючого въ бюрѣ для роботы катаstralныхъ, якъ підзорного агітатора соціалістичн.; арештований звеся Гафі и есть ученикъ семинаріи учительской. Того самого дня отбузилась ревізія у академіка Вербіцкого, але нѣчого у него не знайдено. Натомѣстъ даліе арештовано и отдано карному судови трехъ молодыхъ людей, мѣжъ ними одного ремесника.

— Адміністраційний трибуналъ въ Відні не уважавши речу ректора центр. выдѣлу товариства Качковскаго противъ закрита філії въ Станиславовѣ, мусіла бути скупицтво отрочена. Сей фактъ не єсліи случайнъ, протицно, бѣть єсть логичнъ, вимпливомъ політичнъ системи, ака бѣть двохъ лѣтъ за кабінету Пирочанца Гарашанина панує въ Сербії. Сен весни опозиція, противъ неща-сній фінансовї програмѣ австро-фізіального кабінету, виступила въ числѣ звычайно 50 пословъ зъ скупицтви и зложила свои мандаты. Правительство мало передъ собою дилему: або рознікати загальний новій выбори (за чимъ стояли правоизнаніе), або выбори доповнюючі; правительство рѣшило за выборами доповнюючими. Цѣлкомъ са-мовольно виключило оно пословъ, зложившихъ мандат, бѣть права бути на ново вибраными, и мимо того, що народъ вибравъ ихъ двохъ разъ по-разъ бѣльшостю голосівъ, правительство не допустило ихъ до скупицтви, а покликало тихъ, що дostaли менше голосівъ, с. е. свояхъ сто-ронниківъ. Такъ отже правительство мало своїхъ парламентъ безъ опозиціи и въ лѣтѣ спрадї у-хвалила така скупицтво колька законівъ, котрій якъ соромъ приносить конституційній Сербії. Розуміється, що свободолюбивий народъ сербський обурився на такі поступки правительства; обуреніе народу дойшло до того степеня, що на-бѣть правительству не поважились дальне постулати противъ всіхъ народу и велика ихъ часть не явилася въ день открытия скупицтви. Народъ уважає все, що ухвалила нова скупицтво, противозаконнъ и неважнъ. По ат-татѣ Елки Марковичи на короля Милана, король якъ звѣтно переговорювавъ и съ Ристичемъ и съ радикалами, щоби зложити мішаній кабінетъ. Нѣ съ однімъ ізъ другими король не добивъ торту, головно черезъ заходи Австрії, котрій на той же залежало, щоби керма правліення серб-скимъ краємъ осталася таки неослаблено въ рукахъ Пирочанца-Гарашанина; але цѣкава рѣчъ, що заявивъ королеви провідникъ радикаліївъ подчасъ переговорювавъ, — бѣть сказавъ: „Колибъ мы, ра-дикальна опозиція, мали прійті до правительства, то мы мусіли бы теперішнє правительство поса-дити на лаву обжалованыхъ.“ — Все се вказує толькъ на те, що Сербія находитися въ передодні кризи, котра буде мати значеніе не лише у внутрі краю, але и на вибѣ границъ сербськихъ.

Болгарія. Въ наймолодшій державій европ-ейской, въ Болгарії, панує теперь велика роз-гадь. Дѣл партії стоять противъ себе: зъ одиної стороны король, правительство и бюрократія стоять за Россією и въ Россії бачуть свого покровителя и помічника на будуще, а либералы и велика часть народа противъ впливамъ Россії на Болгарію, бо кнізь Александръ Батенбергъ ю порозуміють съ Россією допустивши замаху стану, склусавши минувшого року конституцію мілодого княжества. Борба тая проявилася зо-всімъ виразно въ болгарской працѣ: правительственный органъ „Болгарскій Гласъ“ при всі-комъ слухають славословити Россію, котра тымъ-самъ „Свѣтланъ“ въ Софії въ тымъ бѣльшій „Марица“ въ Флаконполю (въ вісімнадцятій Румелії) ви-ступають противъ вимінбії Россії, а стоять за-самостійнімъ розвоемъ народнъмъ и за незави-симою народною політикою. Правительство бол-гаріко переслідує рухъ опозиційнъ въ краю, — але той має опору въ вісімнадцятій Румелії, проте-гований губернаторомъ Алексеемъ, котримъ, якъ отъ ми и недавно згадували, не дуже по-слушавши Россію.

НОВИНКИ.

— Митрополитъ Іосифъ Сембратовичъ має для 3 грудня андієнцію у папи.

— Руско-народный театръ підъ дирекцію п. Біверовича дастъ въ Станиславовѣ на четверть слѣдуючого тиждня послѣднє представлень; отограна буде „Константина зъ падіемъ Полтви“. Зъ Станиславовѣ театръ виїздить до Коломыї, где въ но-вій салі театральній Галицкого готелю въ вто-рік 26 лют. грудня откроє рядъ представлень

подручника термінології правничою въ доперва опертись на той готової вже працї — видають закони австрійскій въ перевої рускій. Въ на-дѣлѣ отже на подмогу та сподвідь зъ сторони нашихъ Ви. Родимцівъ, котримъ залежить на розвої рѣдкого слова та котрій познають велике значеніе права для народу нашого,—препоручивъ загальний зборъ розпочати підъ проводомъ Ви. дра Ол. Огіоновскаго працѣ „комітету“ въ часъ якъ найближшомъ. — Часть формальна загальнихъ зборівъ закінчилася о годинѣ 5 по полудні — по чмъ отбувова отчітъ тов. Костя Левицкого: „О законодавствѣ літовско-руському“.

За виѣль „Кружка правниковъ“: Костя Левицкій; Сев. Даниловичъ.

— Постѣлости шляхотскій такъ въ вісімнадцятій, якъ и західній Галичинѣ безнастінно переходить въ жидовські руки. Послѣднімъ часомъ продали на-слідники патріота польського гр. Казимира Кра-їцкого постѣлости Ясень, Гродні, Копалини и Нову-весь коло Бжеска жидови Мондерерови за 130.000 зл.

— Зъ Ширца доносять, що сего року вибори до громадської ради въ Коломыї възвеликши вибори „несподѣвано-щасливі“ для християнъ, бо на 18 радиныхъ ви-брали 10 християнъ, — такого щасливого результату виборівъ досі не бувало. Жиды внесли пра-гестъ противъ виборівъ.

— Арештованіе. Передъ колькома ділами мали арештованіе въ Коломыї въ приставити до краевъ суду карного во Львовѣ адъюнкта суду коломы-ского, п. Решетиловича. За причину уважни подають польські газети мініме обманівство, сповісне черезъ сфальшованіе актівъ публичнихъ.

— Для рускомъ буромъ въ Станиславовѣ приїдео те-атральне представлень; дане руско-народнімъ театромъ підѣча пробуванія въ Станиславовѣ, 71 зл. 28 кр. чистого доходу.

— Конкурси стилістичній. Собіть „Народного Дому“ розінноє конкурсъ: 1) на дѣл стилістичній запомоги им. арх. Гізель по 100 зл. для канди-датівъ учительської семінарії (речицією до 31 лют. сѣчня 1883 р.); 2) на один стипендію им. Є. В. цѣсаря въ квотѣ 200 зл.; 3) на три стипен-дій запомоги по 60 зл. въ фундації бл. п. Ник. Панковича.

— Малоруський представлень въ кіевському театрѣ розпочавъ вже п. Кронівницкій „Наталко Потіавкою“. Виборъ такій — пише „Заря“ — зробленій здесі задля поважання той старенької бабусі малоруської драми, переживши вже не одно по-колінні аргонгіть, драматургівъ и зрителівъ... Представлень вишло въ загальні хороши. Особливий ефектъ вилякала гра п. Кронівницкого.

— Польський кандидатъ на округу Сокаль-Жовковъ Рава до рады державной на мѣсце п. Волод. Федоровича ще не поставленій. Владислав Сапега, рѣшшу не принять кандидатуру, а Стан. Полянівський такоже дорожитъ.

— Зъ Петрикова одержали мы бѣть о. Ізидора Калиновича письмо, въ котрому заявляє, що въ праходѣ Петрикова въ день ов. Станислава Костки не було жадно мисії пн. Ізунтівъ.

— Жидовська спекуляція. Передъ трема роками звѣстій Оффенгаймъ убѣгався о мандатъ посла до ради державной въ буковинськихъ округахъ ви-борчихъ Радоції-Сучава-Сереть. Пять агитаторівъ въ Радовець, котрій заразомъ були начальствомъ загальнихъ, представили Оффенгаймови, що бѣть мати голоси всіхъ жидівъ, если дастъ на построеніе нової божницї 5000 зл. Оффенгаймъ даєтъ имъ ту суму. Жиды добивалися грошей въ руки павѣти не подумали ужити ихъ на будову нової божницї, а просто роздѣлили гроши мѣжъ себе, кождому припала 1000 зл. Черезъ три роки жидовска громада въ Радовець наприклада на агітаторівъ, щоби будували божницю, але та які гадки не мали; казали, що стара божница ще добра. Аже отъ недавно громада отдала дѣло судови и пять агитаторівъ сидить теперь въ ви-зини въ Чернівцяхъ.

— Спиритизмъ такъ дуже розширився въ Чехахъ въ горахъ, що аже правительство мусіло пред-приняти мѣри противъ школиныхъ наслідківъ спиритизму для здоров'я, особенно молодежі. Сконстатовано, що спиритизмъ дѣлать гдякі особы до божевільства, одну особу павѣти до самоубійства. Жандармерія пильно слідить за кружками спиритистівъ.

— (Добрий вѣсти). Цѣсарь приїдео с. и. въ Геделье до Відні. — Собіть „Народного Дому“ у-дѣлило руско-народніму театрони підъ зарядомъ п. Біверовича 100 зл. запомоги.

НАУКА, ШТУКА И ЛІТЕРАТУРА.

— За замінами людми й хата не згоріть“, казка А. Грабини. Підъ такимъ заголовкомъ вишла въ Кіевѣ нова книжечка. Можна набути въ книжномъ магазинѣ И. А. Розова въ Кіевѣ, по 10 кр. при-мѣрникъ.

Свѣтлій кресты

по майстерски пластично виробленій, пречудній на видъ. Тіє кресты помалкови нововинайденими п. к. відмінно упізнаваніями въ почи сївѣтлій кресты христіанськими барвами, не подлягачими жадному збушту; якъ хрест-спітаки въ лѣті світять въ ночі, въ таємнѣ са-мобіль басеніи и рошенні барвъ світять такоже нововинайденії самосвѣтлій кресты, виключно лиши у насъ вироблюючі.

За тривалу и прекрасну сму світла гарантуються.

Цѣна за одинъ крестъ зл. 375, дешевітніше зображеніемъ зл. 450, певчай-дешевітніше зображеніемъ зл. 6.

Высылается за готовку або за посланіемъ поштовою.

Можна набути въ місцевому лікарні Кінгл & Ванштадт въ Відні.

НВ. Остерікасса передъ підприємствомъ; кожда штука єсть на бѣворот-

— „Strahlende Elektroden-Materie und der sogenannte vierte Aggregatzustand.“ Vom Dr. J. Paluj. Wien, 1883. Підъ такимъ заголовкомъ вишла книжка нашого земляка дра Ів. Пулюя накладомъ фірми Karl Gerold's Sohn.

— Die Kosaken als Verbündete des Kaisers Rudolf II. im Jahre 1594 und 1595. Підъ такимъ заголовкомъ помістила працка „Politik“ два фейлетони (въ ч. 311 и 312 въ с. р.) написаній И. Маховскимъ поблизу розправи п. Корнила Заклинського, професора при рускій гімназії во Львовѣ, уміщено въ Справодавниці та же гімназії за р. шк. 1881 підъ заг. „Знешенія цѣсаря Рудольфа II. зъ Козаками и ихъ участіе въ війнѣ угорско-турецкїй въ рр. 1594 и 1595.“

— Цензура въ Кіевѣ не дозволила недавно пісати поцуплярну біографію Шевченка въ (мало-) рускій языцѣ.

Вѣсти епархіальни.

Зъ АЕпархії Львівської.

Въ пропозицію принятій: I. на Мизунь, дек. перогільського оо.: 1) Ів. Реваковичъ зъ Воло-сіївки, 2) Мих. Кульматицкій зъ Повѣтна, дек. городецкого, 3) Ем. Грабовичъ зъ Мишанця, місто-деканъ тернопольській; II. на Настана въ дек. теребовельського оо.: 1) Ем. Грабовичъ, пар. Мишан-ця, 2) Ант. Струтинській пар. въ Ямниці, 3) Да-мінъ Бачинській, кап. зъ Драганівки; ополя въ синій: 4) Ігнат. Левицкій, сотр. въ Тернополі, 5) Алек. Ганкевичъ, пар. въ Грималовѣ, 6) Еаст. Цурковський, завѣд. Наставово, 7) Ант. Ульян-ський завѣд. Лісникъ, 8) Петро Косовичъ, пар. въ Особахъ, 9) Юст. Дворянинъ завѣд. зъ Залесець, 10) Іва. Любовичъ, сотр. въ Свидовѣ, 11) Алек. Танчаковський сотр. въ Ізяславі.

Презенту получили оо.: 1) Мих. Дзеровичъ на Чапинъ, 2) Стеф. Стасловський на Ляцке, 3) Ник. Сояківський на Пужині, 4) Петрушевичъ зъ Покровомъ на Полове.

На конкурсу розписанія парохія Губука, дек. буковинського, надана цѣсарського, речинець вносити поданія до 1 лат. марта 1883.

Введеній въ душпастирскій посади оо.: 1. Ів. Сологубъ въ завѣдательство въ Неслуховѣ, 2) Алексею Заклинському въ завѣд. въ Глиняхъ, 3) Модеоту Хоминському въ завѣд. въ Николаєвѣ, 4) Филип. Пелехъ въ сотр. въ Ново-богданахъ загальнихъ, 5) Тадею Галайчуку въ сотр. въ Пасічні, 6) Ник. Бѣлевичъ въ сотр. въ Нижнєвѣ, 7) Ник. Олекей въ сотр. въ Устю зеленомъ.

Знебезпека до кан. інституції оо.: 1) Тадея Коневичъ на кан. Тростянець, и 2) Ізид. Дави-довичъ на пар. Радеховъ.

Митр. ординаріять удѣливъ похвальні гра-моти: о. Алексею Залудкому, приходникови въ Бураковцѣ и чч. жителіямъ Слободки, дочерного села Бураковець, за щедрі жертви и західъ при построєнні нової мурованої церкви.

Президія намѣстництва згодилася на кан-оничну інституцію о. Василевскаго на пароха церкви св. ап. Петра и Павла во Львовѣ.</

